

Ανακοίνωση του ΔΣ του ΕΣΔΕΠ ΑΠΘ

«Ενημέρωση για το θέμα της φορολόγησης των επιδομάτων των Πανεπιστημιακών»

Θεσσαλονίκη, 2/2/2014

Με αφορμή την πρόσφατη απόφαση του ΣτΕ για την αντισυνταγματικότητα της φορολόγησης της πάγιας μηνιαίας αποζημίωσης για τη δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και συμμετοχής σε συνέδρια, ο ΕΣΔΕΠ του ΑΠΘ επιθυμεί να ενημερώσει τα μέλη του για το θέμα, τις προεκτάσεις του και τις ενέργειες στις οποίες μπορούν να προβούν.

1. Οι αποφάσεις του ΣτΕ για τη συνταγματικότητα της φορολόγησης των επιδομάτων

Το Β΄ Τμήμα του ΣτΕ με την απόφαση 1944/2012, αν και έκρινε ως αντισυνταγματική τη φορολόγηση του επιδόματος βιβλιοθήκης (πάγια μηνιαία αποζημίωση δημιουργίας και ενημέρωσης βιβλιοθήκης και συμμετοχής σε συνέδρια), παρέπεμψε το θέμα στην ολομέλεια του ΣΤΕ γιατί αυτό αφορά σε αντισυνταγματικότητα νόμου. Αν και η πρωτόδικη απόφαση επιδίκαζε επιστροφή φόρου και για τα δυο επιδόματα (βιβλιοθήκης και ερευνητικό) σε προσφυγή συναδέλφου, η αίτηση αναιρέσεως της που ασκήθηκε από το δημόσιο και κατατέθηκε στο ΣΤΕ, αφορούσε μόνο στο επίδομα βιβλιοθήκης.

Σε συνέχεια της προηγούμενης απόφασης, η Ολομέλεια του ΣτΕ με την 29/2014 πρόσφατη απόφασή της, έκρινε αμετάκλητα ότι είναι αντισυνταγματική η φορολόγηση του επιδόματος βιβλιοθήκης, καθώς το συγκεκριμένο επίδομα έχει αποζημιωτικό χαρακτήρα για την κάλυψη πρόσθετων δαπανών στις οποίες υποβάλλονται τα μέλη ΔΕΠ για την εκτέλεση της υπηρεσίας που τους έχει ανατεθεί.

Όσον αφορά το ερευνητικό επίδομα, η τύχη του είχε κριθεί με την 1026/2013 απόφαση του Β΄ Τμήματος ΣτΕ σύμφωνα με την οποία ορθώς αυτό φορολογείται καθώς θεωρείται ενίσχυση και κίνητρο για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη προώθηση της έρευνας, η οποία αποτελεί ένα εκ των βασικών καθηκόντων των Πανεπιστημιακών, και συνεπώς θεωρείται πρόσθετη αμοιβή.

Συνεπώς, με βάση τις προηγούμενες αποφάσεις του ΣΤΕ, **κρίθηκε αντισυνταγματική η φορολόγηση ΜΟΝΟ του επιδόματος βιβλιοθήκης**. Το ερευνητικό θεωρείται ενίσχυση και πρόσθετη αμοιβή και συνεπώς ορθώς φορολογείται.

2. Πρακτική σημασία των αποφάσεων του ΣτΕ

Οι προηγούμενες αποφάσεις του ΣτΕ, πρακτικά, σημαίνουν τα ακόλουθα:

Αν και η πολιτεία οφείλει να συμμορφωθεί με την απόφαση διακόπτοντας την παρακράτηση φόρου για το επίδομα βιβλιοθήκης και επιστρέφοντας όλους τους παρακρατηθέντες φόρους των τελευταίων ετών, τίποτε δε διασφαλίζει ότι αυτό θα γίνει σύντομα. Συνεπώς, ο πιο ασφαλής αλλά χρονοβόρος τρόπος επιστροφής μέχρι στιγμής είναι μέσω της δικαστικής οδού.

Για όσους έχουν προσφύγει ή σκοπεύουν να προσφύγουν σε διοικητικό πρωτοδικείο για τη διεκδίκηση της επιστροφής των παρακρατηθέντων φόρων του επιδόματος βιβλιοθήκης των προηγούμενων ετών, ισχύουν τα ακόλουθα:

A) Για όσους έχουν ήδη κερδίσει τις προσφυγές:

Στην συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων, δεν θα υπάρξει περίπτωση επιστροφής χρημάτων καθώς σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (όπως τροποποιήθηκε το 2008) υπάρχουν δυο κατηγορίες:

α. οι αποφάσεις που εκδόθηκαν μετά τον Αύγουστο του 2008. Σε αυτές υπάρχουν δυο περιπτώσεις:

α1. Αυτές που αφορούν ποσά επιστρεφόμενου φόρου λιγότερα των 5.000 € ανά απόφαση (ανά έτος) και οι οποίες δεν υπόκεινται σε έφεση. Οι περισσότερες περιπτώσεις μελών ΔΕΠ εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία.

α2. Αυτές που αφορούν ποσά επιστρεφόμενου φόρου περισσότερα των 5.000 € ανά απόφαση (ανά έτος). Πρόκειται για ορισμένες περιπτώσεις Καθηγητών Α΄ βαθμίδας με άνω των 25 ετών προϋπηρεσία για τις οποίες υπάρχει ο κίνδυνος να επιστραφούν περίπου το ήμισυ των χρημάτων που εισπράχθηκαν σε περίπτωση κατάθεσης από το δημόσιο αίτησης αναιρέσεως της απόφασης στο διοικητικό εφετείο.

β. οι αποφάσεις που εκδόθηκαν πριν τον Αύγουστο του 2008. Για αυτές η έφεση είναι παραδεκτή ανεξαρτήτως ποσού αρκεί να είχε κατατεθεί προ του Αυγούστου του 2008. Οι περισσότερες όμως από αυτές τις παλιές εφέσεις έχουν ήδη δικαστεί και εκκρεμούν μόνον κάποιες ελάχιστες περιπτώσεις. Τα μέλη ΔΕΠ για τα οποία εκκρεμούν τέτοιες εφέσεις αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο να επιστρέψουν περίπου το ½ των χρημάτων που εισέπραξαν.

Τα προηγούμενα ισχύουν μόνον στην περίπτωση που η Δ.Ο.Υ. έχει πράγματι ασκήσει εμπρόθεσμη και παραδεκτή έφεση.

B) Για όσους έχουν καταθέσει προσφυγές και εκκρεμούν:

Οι προσφυγές αυτές κατά πάσα πιθανότητα θα γίνουν μόνον εν μέρει δεκτές, δηλαδή μόνον ως προς το επίδομα βιβλιοθήκης. Ήδη αρκετά πρωτοδικεία αποδέχονται την προσφυγή μόνο για το επίδομα αυτό. Η μόνη επίπτωση αυτού είναι πως το παράβολο που καταβάλλεται κατά την κατάθεση και στην δικάσιμο θα επιστρέφεται κατά το ήμισυ.

Γ) Για όσους δεν έχουν ακόμη καταθέσει προσφυγές:

Σύμφωνα με τα ανωτέρω έχουν τις ακόλουθες επιλογές:

Γ1. Να καταθέσουν προσφυγή και για τα δυο επιδόματα (βιβλιοθήκης και ερευνητικό). Η πιθανότητα να γίνει δεκτή η προσφυγή και για τα δυο αυτά επιδόματα είναι μικρή, καθώς το πιο πιθανό είναι το πρωτοδικείο να ακολουθήσει την αρνητική απόφαση του ΣΤΕ για το ερευνητικό επίδομα. Αν γίνει δεκτή η προσφυγή μόνο για το επίδομα βιβλιοθήκης, μπορεί να διαταχθεί η επιστροφή του μισού παραβόλου.

Γ2. Να καταθέσουν προσφυγή μόνο για το επίδομα βιβλιοθήκης. Στην περίπτωση αυτή θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι η προσφυγή θα γίνει δεκτή. Το ποσό του φόρου που εκτιμάται ότι θα επιστραφεί κυμαίνεται κατά προσέγγιση από 450 – 1900 ευρώ, ανά έτος, μέχρι το 2010, ανάλογα με τη βαθμίδα. Για τα μετέπειτα χρόνια το ποσό αυτό μειώνεται λόγω των μειώσεων στο ύψος του επιδόματος (Πίνακας 1).

Πίνακας 1. Ενδεικτικά ποσά επιστροφής φόρου **ανά έτος** για το επίδομα βιβλιοθήκης, ανά βαθμίδα, για διάφορα **ημερολογιακά έτη**. Τα ποσά είναι δυνατόν να μεταβάλλονται ανάλογα με τα επιπρόσθετα εισοδήματα των προσώπων.

	προ 2010	2011 - 2012	2013 και μετά
Λέκτορας	450	340	260
Επ. Καθηγητής	450	360	280
Αν. Καθηγητής	950	760	600
Καθηγητής	1480	1180	1050
Καθηγητής > 25 έτη	1900	1600	1480

Η προσφυγή μπορεί να αφορά στα τέσσερα τελευταία οικονομικά έτη για την επιστροφή του φόρου που αχρεωστήτως κατέβαλε ένα μέλος ΔΕΠ για το επίδομα βιβλιοθήκης. Για την κατάθεση της προσφυγής υπάρχουν δικηγόροι οι οποίοι ειδικεύονται σε θέματα διοικητικού δικαίου. Το κόστος της προσφυγής περιλαμβάνει:

- αμοιβή δικηγόρου
- δικαστικά έξοδα και
- παράβολο ΔΟΥ υπέρ δημοσίου 2% επί της διεκδικούμενης επιστροφής φόρου.

Το ύψος και ο τρόπος αμοιβής του/της δικηγόρου εξαρτάται από το δικηγόρο και τον αριθμό των ατόμων που θα συμμετάσχουν ως ομάδα, καθώς πολλοί παρέχουν έκπτωση στην περίπτωση που συμμετέχουν πολλά άτομα στη διαδικασία. Ενδεικτικά, αμοιβή δικηγόρου και δικαστικά έξοδα για ένα άτομο είναι περίπου 500 ευρώ, για 10 άτομα 430 ευρώ και για 20 άτομα 370 ευρώ.

Το παράβολο ΔΟΥ υπέρ δημοσίου 2% υπολογίζεται επί της διεκδικούμενης επιστροφής φόρου και καταβάλλεται σε δυο δόσεις (0,67% επί του διεκδικούμενου ποσού κατά την κατάθεση και επιπλέον 1,33% κατά την συζήτηση) (βλ. Πίνακα 2).

Πίνακας 2. Ενδεικτικό κόστος προσφυγής και αναμενόμενη επιστροφή φόρου για το επίδομα βιβλιοθήκης και για τα ημερολογιακά έτη 2009-2012.

	Αμοιβή δικηγόρου + δικαστικά έξοδα *	Παράβολο ΔΟΥ 2%	Επιστρεφόμενος φόρος για 4 έτη	Καθαρή επιστροφή φόρου (κέρδος)
Λέκτορας	500	23	1130	607
Επ. Καθηγητής	500	32	1620	1088
Αν. Καθηγητής	500	68	3420	2852
Καθηγητής	500	106	5320	4714
Καθηγητής > 25 έτη	500	140	7000	6360

* Η αμοιβή δικηγόρου μπορεί να μειωθεί έως και 100 ευρώ ανάλογα με τον αριθμό των ατόμων που συμμετέχουν

Τα έγγραφα που θα χρειαστεί να προσκομίσετε στο/στη δικηγόρο είναι:

1. Ατομικό φάκελο με τα στοιχεία επικοινωνίας
2. Τα εκκαθαριστικά των τεσσάρων οικονομικών ετών (π.χ. 2010-2013) σε απλά φωτοαντίγραφα
3. Τέσσερις ετήσιες βεβαιώσεις χρήσεων ημερολογιακών ετών (π.χ. 2009 – 2012), εις διπλούν, από την Οικονομική Υπηρεσία της Πρυτανείας, για το ποσό των επιδομάτων που λάβατε στο διάστημα αυτό.
4. Θεωρημένη εξουσιοδότηση για τον/τη δικηγόρο να χειριστεί εκ μέρους σας τις διαδικασίες με τη ΔΟΥ (δήλωση ανάκλησης, αίτηση νέας εκκαθάρισης και επιστροφής φόρου)

Μετά την κατάθεση στη ΔΟΥ της αίτησης για νέα εκκαθάριση θα χρειαστεί να καταθέσετε και αντίγραφα των παραστατικών (βεβαιώσεις εισοδήματος, αποδείξεις κλπ) για την φορολογική δήλωση του κάθε έτους, αν αυτή έχει κατατεθεί ηλεκτρονικά μέσω Taxisnet.

Η εκδίκαση της προσφυγής είναι συνήθως χρονοβόρα (2-3 έτη), ενώ μετά την αποδοχή της από το διοικητικό πρωτοδικείο, η απόφαση κατατίθεται στη ΔΟΥ η οποία υποχρεούται να επιστρέψει το επιδικαζόμενο ποσό (συνήθως μερικούς μήνες).